
Opatření rektora UK č. 7/2014

Název: **Nakládání s výsledky výzkumu, vývoje a inovací na Univerzitě Karlově v Praze**
K provedení: § 16 odst. 3 zák. č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů, v platném znění
Účinnost: **30. ledna 2014**

Nakládání s výsledky výzkumu, vývoje a inovací na Univerzitě Karlově v Praze

I. Předmět

Předmětem tohoto opatření je úprava způsobu nakládání s výsledky výzkumu, vývoje a inovací, a to zejména průmyslových práv, autorských práv, jakož i dalších práv vztahujících se k duševní činnosti na Univerzitě Karlově v Praze (dále jen „Univerzita“).

II. Základní ustanovení

2.1 Ochrana duševního vlastnictví na Univerzitě se řídí právními předpisy České republiky, zejména

- zákonem č. 527/1990 Sb., o vynálezech a zlepšovacích návrzích, v platném znění,
- zákonem č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), v platném znění,
- zákonem č. 89/2012 Sb., občanský zákoník,
- zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích),
- zákonem č. 529/1991 Sb., o ochraně topografií polovodičových výrobků, v platném znění,
- zákonem č. 478/1992 Sb., o užitných vzorech, v platném znění,
- zákonem č. 14/1993 Sb., o opatřeních na ochranu průmyslového vlastnictví, v platném znění,
- zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (vysokoškolský zákon), v platném znění,
- zákonem č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským, v platném znění,
- zákonem č. 206/2000 Sb., o ochraně biotechnologických vynálezů, v platném znění,
- zákonem č. 207/2000 Sb., o ochraně průmyslových vzorů, v platném znění,
- zákonem č. 452/2001 Sb., o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele, v platném znění,
- zákonem č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o podpoře výzkumu a vývoje), v platném znění,
- zákonem č. 173/2002 Sb., o poplatcích za udržování patentů a dodatkových ochranných osvědčení pro léčiva a pro přípravky na ochranu rostlin a o změně některých zákonů, v platném znění,
- zákonem č. 441/2003 Sb., zákon o ochranných známkách, v platném znění,
- zákonem č. 221/2006 Sb., zákon o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví,
- zákonem č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změnách některých souvisejících zákonů (zákon o léčivech), v platném znění,
- zákonem č. 408/2000 Sb., zákon o ochraně práv k odrůdám rostlin, v platném znění.

2.2 Ochrana duševního vlastnictví dle tohoto opatření zahrnuje ochranu a nakládání s autorskými díly, ochranu a nakládání s předměty průmyslového vlastnictví jakož i ochranu a nakládání s dalšími předměty duševního vlastnictví v nejširším slova smyslu.

2.3 Autorským dílem (dále jen „autorské dílo“) se pro účely tohoto opatření rozumí dílo literární, umělecké nebo vědecké (publikace, článek), které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam. Autorským dílem se rovněž rozumí počítačový program, který je autorovým vlastním duševním výtvorem, nebo databáze, která je způsobem výběru nebo uspořádáním obsahu autorovým vlastním duševním výtvorem, dílo vzniklé tvůrčím zpracováním díla jiného, včetně překladu díla do jiného jazyka, a dílo souborné.

2.4 Předmětem průmyslového vlastnictví (dále jen „předmět průmyslového vlastnictví“) se pro účely tohoto opatření rozumí výsledky duševní činnosti, které jsou nové a průmyslově využitelné. Jde o vynálezy, biotechnologické vynálezy, užité vzory, průmyslové vzory, topografie polovodičových výrobků, zlepšovací návrhy a ochranné známky.

III. Ochrana autorských děl (zaměstnanecké, školní)

3.1 Zaměstnanecké autorské dílo je autorské dílo, které autor vytvořil ke splnění svých povinností vyplývajících z pracovněprávního vztahu k zaměstnavateli. Autorova majetková práva k takovému zaměstnaneckému autorskému dílu vykonává v souladu se zákonem o právu autorském svým jménem a na svůj účet zaměstnavatel. Právo výkonu může zaměstnavatel postoupit třetí osobě pouze se svolením autora.

3.2 Školní autorské dílo je dílo vytvořené studentem Univerzity k plnění studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu k Univerzitě. Univerzita má právo školní dílo nevýdělečně využít. Univerzita v souladu s §47b zák. č. 111/1998 Sb. o vysokých školách v platném znění nevýdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba.

3.3 V případě komercializace má Univerzita za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla ve smyslu zákona o právu autorském. Odpirá-li autor bez závažného důvodu udělit svolení k užívání školního díla, může se Univerzita domáhat nahrazení chybějícího projevu vůle autora rozhodnutím soudu. Pokud nedojde mezi Univerzitou a autorem k jiné dohodě, může student – autor své dílo užívat nebo poskytnout licenci někomu jinému, není-li to však v rozporu s oprávněnými zájmy Univerzity. Jestliže autorovi školního díla vzniknou z užívání díla či poskytnutí licence příjmy, je Univerzita oprávněna požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které Univerzitě vznikly na vytvoření díla, a to podle okolností až do jejich skutečné výše, přitom se přihlídnou k výši případných výdělků dosažených Univerzitou z užití školního díla.

3.4 V záležitostech podle odstavců 3.2 až 3.4 jedná jménem Univerzity děkan, nestanoví-li vnitřní předpis Univerzity nebo opatření rektora jinak.

IV. Ochrana a správa duševního vlastnictví

4.1 Za ochranu, správu a komercializaci duševního vlastnictví vzniklého na dané fakultě či další součásti, které byl svěřen výkon správy majetku (dále jen „další součást“), odpovídá děkan této fakulty nebo ředitel další součásti v mezích daných vnitřními předpisy Univerzity a opatřeními rektora.

4.2 V případě, kdy jsou autoři děl nebo původci vynálezů či jiných předmětů průmyslového vlastnictví z několika fakult nebo dalších součástí, odpovídají za ochranu, správu a komercializaci duševního vlastnictví všichni děkani zúčastněných fakult a ředitelé dalších součástí v mezích daných vnitřními předpisy Univerzity a opatřeními rektora.

4.3 Děkan fakulty nebo ředitel součásti může přenést se souhlasem Univerzity odpovědnost za aktivity spojené s agendou ochrany duševního vlastnictví na Centrum pro přenos poznatků a technologií Univerzity Karlovy v Praze (dále jen „CPPT UK“). V případě odpovědnosti několika fakult nebo dalších součástí je možno se souhlasem Univerzity přenést odpovědnost na jednu fakultu nebo další součást, anebo na CPPT UK. Fakulty a další součásti Univerzity jsou povinny přenést tuto odpovědnost na CPPT UK v případě, že v procesu komercializace je předpokládáno založení spin-out společnosti s majetkovou účastí Univerzity.

4.4 Původci jsou povinni spolupracovat s pověřeným patentovým zástupcem při zpracování přihlášky předmětu duševního vlastnictví, jakož i při jejím projednávání a obhajování před Úřadem průmyslového vlastnictví ČR, případně patentovými úřady v jiných zemích.

4.5 Informace o autorských dílech a dalších druzích výsledků výzkumu Univerzita registruje prostřednictvím sběru dat do Registru informací o výsledcích výzkumu a vývoje (RIV). Podrobnosti o sběru dat stanoví rektor. Za sběr dat pro RIV odpovídá děkan fakulty nebo ředitel další součásti.

4.6 Všichni zaměstnanci a studenti, kteří publikují výsledky vzniklé na pracovištích Univerzity nebo s její podporou, uvádějí v záhlaví publikací institucionální afiliaci k Univerzitě.

V. Povinnosti a práva zaměstnanců a studentů Univerzity v oblasti ochrany a uplatňování duševního vlastnictví

5.1 Každý zaměstnanec Univerzity je povinen:

- chránit veškeré duševní vlastnictví Univerzity, jakož i práva s ním spojená,
- zdržet se jakéhokoliv jednání v rozporu s oprávněnými zájmy Univerzity ve vztahu k duševnímu vlastnictví Univerzity,
- dbát, aby veškeré duševní vlastnictví, které je majetkem Univerzity nebo k němuž má Univerzita licenční, zástavní nebo jiné právo, bylo využíváno pouze pro potřebu Univerzity a v jeho oprávněném zájmu,
- dbát, aby při plnění povinností vyplývajících z jeho pracovněprávního vztahu k Univerzitě, ani z jiné činnosti prováděné pod jménem instituce nedocházelo k porušování práv k duševnímu vlastnictví třetích osob.

5.2 Původci předmětu průmyslového vlastnictví mají nárok na jednorázovou odměnu a dále na přiměřenou odměnu za využívání předmětu průmyslového vlastnictví v případech, kdy jej Univerzita postoupí k využití třetímu subjektu. Podrobnosti stanoví článek VII tohoto opatření.

5.3 Ustanovení bodu 5.1 platí obdobně pro studenty.

VI. Ochrana průmyslového vlastnictví

6.1 Bezprostředně po dosažení vynálezu či jiného potenciálního předmětu práv průmyslového vlastnictví (vyjma ochranné známky), u kterého připadá v úvahu ochrana právy průmyslového vlastnictví (dále jen „vynález nebo jiný předmět práv průmyslového vlastnictví s komerčním potenciálem“), mají jeho původci, kteří jsou v pracovněprávním vztahu k Univerzitě povinni vyplnit Oznámení o objevu a vynálezu (dále jen „Oznámení“ nebo „OOV“ – formulář viz www.cppt.cuni.cz) a postoupit ho úředním postupem děkanovi své fakulty (řediteli další součásti).

6.2 Není-li dále stanoveno jinak, děkan příslušné fakulty nebo ředitel další součásti je povinen do tří měsíců od obdržení OOV rozhodnout a sdělit původcům, zda Univerzita má o využití daného vynálezu či jiného předmětu práv průmyslového vlastnictví zájem. Stejně tak může učinit rektor, pokud si předem v daném konkrétním případě písemně vyhradí rozhodovací pravomoc.

6.3 V případě, kdy spolupůvodci pocházejí z více fakult nebo dalších součástí Univerzity, mají povinnost předložit OOV úředním postupem děkanům a ředitelům všech dotčených fakult a dalších součástí. Příslušní děkani a ředitelé poskytnou svá vyjádření ohledně zájmu využít daný předmět ve lhůtě dvou měsíců a ve stejné lhůtě OOV a svá vyjádření postoupí rektorovi. Rektor s přihlédnutím k vyjádřením příslušných děkanů fakult a ředitelů dalších součástí a po dohodě s nimi rozhodne o tom, zda má Univerzita zájem o využití daného předmětu práv průmyslového vlastnictví, a to do tří měsíců od podání OOV.

6.4 V případě, že do tříměsíční lhůty Univerzita nedeklaruje jednoznačně a nezpochybnitelně svůj zájem, mohou původci chránit předmětné duševní vlastnictví podle vlastní úvahy (a na vlastní náklady).

6.5 V případě, že Univerzita projeví o využití vynálezu či jiného předmětu práv průmyslového vlastnictví zájem, je povinna podniknout přiměřené kroky k jeho registraci a právní ochraně.

6.6 V případě, kdy mezi původci vynálezu či jiného předmětu práv průmyslového vlastnictví jsou i osoby bez pracovněprávního vztahu k Univerzitě, jsou spolupůvodci tohoto vynálezu či jiného předmětu práv průmyslového vlastnictví povinni v součinnosti s děkanem příslušné fakulty nebo ředitelem další součástí Univerzity podniknout přiměřené právní kroky k právní úpravě vztahů mezi původci tak, aby zájmy Univerzity byly adekvátně ochráněny.

6.7 Náklady na registraci průmyslového vlastnictví a jeho navazující právní ochranu pro území České republiky nese fakulta nebo další součást, na které daný objev či vynález vznikl, případně Univerzita, pokud sdělení podle odstavce 6.2. učinil rektor.

6.8 Fakulta či další součást Univerzity může požádat Univerzitu o poskytnutí finančních prostředků pro zajištění registrace a právní ochrany průmyslového vlastnictví mimo území ČR. Při rozhodování o přidělení těchto finančních prostředků rozhoduje Univerzita podle svých vnitřních předpisů a v rámci finančních prostředků, které jsou pro tento účel v daném účetním období k dispozici.

VII. Odměna původce a rozdělení čistých výnosů komercializace

7.1 Původci, který vytvořil v rámci plnění studijních povinností nebo pracovních úkolů vynález nebo jiný předmět práv průmyslového vlastnictví s komerčním potenciálem, na které Univerzita uplatnila právo, má nárok na odměnu dle tohoto ustanovení. Touto odměnou nejsou dotčeny jiné odměny dle jiných vnitřních předpisů Univerzity, případně jejích fakult, ani výše mzdy příslušného pracovníka.

7.2 Dle tohoto opatření původci náleží:

- a. jednorázová odměna a
- b. další odměna za využití předmětu práv průmyslového vlastnictví.

7.3 Pokud byl předmět práv průmyslového vlastnictví vytvořen kolektivem původců, pro účely výpočtu odměny se za původce považuje tento kolektiv. V rámci kolektivu se pak odměna dělí dle rozhodnutí vedoucího kolektivu na základě míry, jakou se každý ze spolupůvodců na vytvoření předmětu práv průmyslového vlastnictví podílel, nebo nelze-li podíl dle tohoto kritéria určit, rovným dílem.

7.4 O způsobu výplaty odměny a její výši se s původcem (spolupůvodci) uzavře smlouva o poskytnutí odměny. Smlouvu o poskytnutí odměny s původcem (spolupůvodci) uzavírá jménem Univerzity osoba, která učinila rozhodnutí dle bodu 6.2. Přípravu a jednání o jejím obsahu koordinuje a metodicky řídí CPPT UK.

7.5 Sazby jednorázových odměn dle tohoto článku stanoví pro jednotlivé fakulty UK děkan a pro jednotlivé součásti jejich ředitel v souladu s článkem 10.3. tohoto Opatření.

7.6 Původce má za splnění podmínek dle předchozích bodů nárok na další odměnu za využití jím vytvořeného předmětu práv průmyslového vlastnictví. Výše této odměny odpovídá podílu na výnosu za využití předmětu dle níže uvedeného rozdělení výnosů z komercializace.

7.7 Rozdělení výnosů z komercializace předmětů práv průmyslového vlastnictví je určeno procentuálně z čistých výnosů dle níže uvedených kritérií:

Čistý výnos UK z částek	Výše odměny původci	Podíl fakulty	Podíl Univerzity
do 1 mil. Kč	55%	30%	15%
od 1 mil. Kč do 5 mil. Kč	40% z částky nad 1 mil. Kč	40% z částky nad 1 mil. Kč	20% z částky nad 1 mil. Kč
Nad 5 mil Kč	25% z částky nad 5 mil. Kč	45% z částky nad 5 mil. Kč	30% z částky nad 5 mil. Kč

Čistým výnosem se rozumí rozdíl mezi příjmem z licencí a veškerými externími náklady spojenými s tržním zhodnocením předmětu, tj. s ochranou práv předmětu průmyslového vlastnictví (příhlášky patentů a dalších způsobů ochrany předmětů průmyslového vlastnictví, platby patentovým zástupcům, udržovací poplatky apod.). Tento rozdíl bude dále snížen o případnou dotaci z projektů a veřejných prostředků, o platnou sazbu daně z příjmů, a o přímé podíly spoluvlastníka/původce na výnosech plynoucích z jeho spoluvlastnického podílu.

7.8 Odměna se vyplácí každoročně do čtyř měsíců od skončení relevantního účtovacího období. Výše odměny se určuje z celkového objemu čistých výnosů výsledků původce vyplacených od vzniku prvních příjmů z licencí nebo z jiného využívání výsledku. Částky příjmů z licencí nebo z jiného využívání výsledku a dalších výsledků stejného původce, které představují zdokonalení nebo doplnění původního výsledku se pro potřeby výpočtu odměny sčítají.

VIII. Důsledky porušení povinností zaměstnanci Univerzity v oblasti ochrany a uplatňování duševního vlastnictví

8.1 Porušení povinnosti oznámit vynález či jiný předmět průmyslového vlastnictví s komerčním potenciálem příslušnému děkanovi fakulty či řediteli další součásti Univerzity nebo jiné zaviněné porušení povinnosti stanovené tímto opatřením se považuje za porušení povinnosti vyplývající z pracovně-právního vztahu nebo za zvláště hrubé porušení takovéto povinnosti. V takovém případě se postupuje podle příslušných ustanovení Zákoníku práce a Vnitřního mzdového předpisu univerzity.

8.2 V případě odpovědnosti za škodu se postupuje podle příslušných ustanovení Zákoníku práce.

8.3 Pravidla jednání škodní komise, jakož i další podrobnosti o postupu při porušení povinností zaměstnance v oblasti ochrany duševního vlastnictví mohou být upravena v opatření podle článku 10.3. tohoto Opatření.

8.4 V případě, že se zaměstnanec jednáním vymezeným v bodě 8.1 bezdůvodně obohatil na úkor Univerzity, je povinen ji toto bezdůvodné obohacení vydat.

IX. Výzkum na zakázku a společné výzkumně-vývojové projekty

9.1 Za uzavírání smluv s komerčními subjekty týkajícími se výzkumu na zakázku nebo realizaci společných výzkumně-vývojových projektů a jejich soulad s platnou legislativou a vnitřními předpisy Univerzity odpovídá děkan příslušné fakulty nebo ředitel další součásti. V případě, že předpokládaná cena zakázky, včetně jakýchkoli náhrad, které by mohly vzniknout s její realizací, přesáhne částku 3 miliony Kč, je třeba uzavření smlouvy projednat s rektorem.

9.2 V případě, kdy se na výzkumu na zakázku nebo na společném výzkumně-vývojovém projektu s komerčním subjektem podílí více fakult nebo dalších součástí, odpovídají za jejich smluvní zajištění i management všichni děkani zúčastněných fakult a ředitelé dalších součástí.

9.3 Duševní vlastnictví vzniklé v průběhu realizace výzkumu na zakázku či společného výzkumně-vývojového projektu s komerčním subjektem přechází do vlastnictví nebo využití zúčastněných subjektů podle principů zakotvených v jeho smluvním zajištění.

9.4 Záměr založit spin-out společnost se předkládá rektorovi prostřednictvím CPPT.

X. Společná a závěrečná ustanovení

10.1 Vztahy neupravené tímto opatřením se řídí příslušnými zákonnými předpisy, zejména těmi citovanými v článku 2.1.

10.2 V případě výsledků duševní činnosti, které původce/autor vytvořil při plnění úkolů plynoucích z projektu či jiného obdobného vztahu, a u něhož je ochrana a realizace práv duševního vlastnictví upravena odchylně ve smlouvě uzavřené univerzitou, se postupuje podle příslušných ustanovení takovéto smlouvy.

10.3 Další podrobnosti o nakládání s výsledky výzkumu, vývoje a inovací mohou být v souladu s tímto Opatřením na fakultách upraveny opatřením děkana, na dalších součástech opatřením ředitele.

10.4 Stávající opatření rektora č.40/2009 ze dne 14. prosince 2009 se zrušuje.

10.5 Toto opatření nabývá účinnosti dnem 30. ledna 2014.

V Praze dne 30. ledna 2014

rektor

prof. RNDr. Václav Hampel, DrSc.

[.doc ke stažení](#)